

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 64/2567

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองกลาง ศาลผู้รับความเห็น นาง อ. ที่ 1 กับพวกรวม 7 คน โจทก์ การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.มีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามนิยามใน มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ นาง อ. กับพวกรวม 7 คน โจทก์ ยื่นฟ้อง การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย จำเลย ระหว่างพิจารณาศาลมีคำสั่งอนุญาตให้นิติบุคคลอาคารชุด ข. เข้าร่วมเป็นคู่ความฝ่ายโจทก์ สรุปความได้ว่าโจทก์ทั้งเจ็ดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในห้องชุดอาคารชุด ข. โดยซื้อมาจากบริษัท น. จำกัด ซึ่งมีที่ดินโฉนดเลขที่ 2345 เป็นทรัพย์สินส่วนกลาง และได้รับอนุญาตจากจำเลยให้ใช้ทางในที่ดินโฉนดเลขที่ 23189 ด้านทิศเหนือ กว้าง 13 เมตร ยาว 17 เมตร ผ่านเข้าออกสู่ถนนสุขุมวิท 21 (อโศกมนตรี) ซึ่งเป็นทางที่ประชาชนใช้เป็นทางเข้าออกโดยไม่มีการหวงห้ามเข้าลักษณะเป็นทางสาธารณะ โจทก์ทั้งเจ็ดเห็นว่าแม้ว่าจำเลยไม่อาจอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 23189 เป็นทางเข้าออกสู่ถนนสุขุมวิท 21 หรือถนนอโศกมนตรีของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2345 ตามที่จำเลยได้ยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวก็ตามแต่เจ้าของที่ดินตามโฉนดเลขที่ 2345 ยังคงมีสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในการผ่านที่ดินแปลงโฉนดเลขที่ 23189 ซึ่งที่ดินตามโฉนดเลขที่ 2345 แบ่งแยกมา และไม่มีทางออกเพื่อผ่านไปสู่ถนนอโศกมนตรีได้ตามที่จำเลยได้ยินยอมให้ให้เป็นทางจำเป็น ปัจจุบันที่ดินโฉนดเลขที่ 2345 เป็นที่ตั้งอาคารชุด ข. อันเป็นอาคารขนาดใหญ่พิเศษที่ต้องมีทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะ (ถนนอโศกมนตรี) เป็นความกว้างไม่น้อยกว่า 12 เมตรตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยการออกใบอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารดังกล่าว อาศัยหลักฐานการที่จำเลยอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยเป็นทางผ่านตามใบอนุญาตลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2557 ทางจำเป็นในการใช้ที่ดินโฉนดเลขที่ 23189 เป็นทางออกสู่ทางสาธารณะ (ถนนอโศกมนตรี) ของที่ดินโฉนดเลขที่ 2345 จึงจำต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า 12 เมตร ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ทางในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 23189 ด้านทิศเหนือมีความกว้าง 13 เมตร ยาว 17 เมตร จากที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2345 ถึงถนนสุขุมวิท 21 (อโศกมนตรี) เป็นทางจำเป็นของที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2345 หรือเป็นทางสาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน จำเลยยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า ใบอนุญาตเลขที่ รพม 012/1135 ที่อนุญาตให้บริษัท อ. ใช้ประโยชน์ในที่ดินของจำเลยเป็นทางผ่านเข้า – ออกสู่ถนนสาธารณะเป็นคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้เห็นว่า การที่จำเลยพิจารณาอนุญาตให้บริษัท น. จำกัด ใช้ประโยชน์ในที่ดินของจำเลยเป็นทางผ่านเข้าออกสู่ถนนสาธารณะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้อบังคับของจำเลย ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2547 และประกาศของจำเลยเรื่องกำหนดประเภทการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทยเป็นทางผ่าน พ.ศ. 2556 เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของจำเลย จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง คำฟ้องคดีนี้จึงเข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิด

หรือความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 คดีอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองกลางเห็นว่า โจทก์ทั้งเจ็ดในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2345 มีความประสงค์จะใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยรับรองสิทธิของโจทก์ทั้งเจ็ดในการใช้ที่ดินของจำเลยเป็นทางผ่านเข้าออกที่ดินสู่ถนนโศกมนตรี พร้อมทั้งวินิจฉัยเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของทางในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 23189 ทางด้านทิศเหนือกว้าง 13 เมตร ยาว 17 เมตร ว่ามีสถานะเป็นทางจำเป็นหรือเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน อันเป็นการใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่มีประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับการอนุญาตของจำเลยแต่อย่างใด แต่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จำกัด จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543 จึงเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติมีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาในคำฟ้องและคำขอบังคับของโจทก์ทั้งเจ็ดเป็นเรื่องที่โจทก์ทั้งเจ็ดซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ห้องชุดในอาคารชุด ช. และเจ้าของรวมในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 2345 มีความประสงค์จะใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 23189 ด้านทิศเหนือ มีความกว้าง 13 เมตร ยาว 17 เมตร เป็นทางจำเป็นของที่ดินโฉนดเลขที่ 2345 หรือเป็นทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือเป็นการโต้แย้งสภาพของที่ดินส่วนที่พิพาทว่าได้กลายเป็นที่ดินที่เป็นสาธารณประโยชน์สำหรับประชาชนใช้ร่วมกันแล้ว โจทก์ทั้งเจ็ดจึงมีสิทธิใช้ที่ดินพิพาทดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องทางแพ่ง ดังนั้น กรณีตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งเจ็ดจึงไม่ใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาททางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/64/2567>